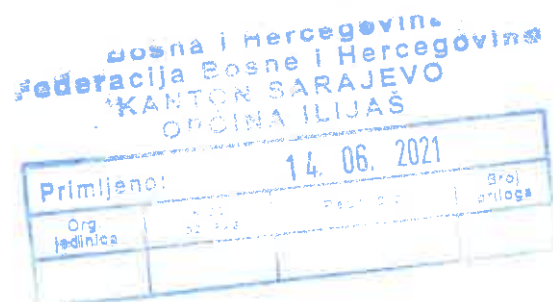

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
KANTON SARAJEVO
JU „KANTONALNI CENTAR ZA SOCIJALNI RAD“ SARAJEVO
Služba socijalne zaštite općine Ilijaš**

Broj: 31-06/01-530-454/21
Sarajevo, 11.06.2021. godine

OPĆINSKO VIJEĆE ILIJAŠ
Stručna služba općinskog vijeća i općinskog načelnika

PREDMET: Informacija o stanju iz oblasti socijalne zaštite- dostavlja se,

Veza Vaš broj 01/1-02-SL/21 od 28.05.2021. godine

U vezi Vašeg dopisa, broj gornji u kojem tražite da Vam dostavimo informaciju o stanju iz oblasti socijalne zaštite Općine Ilijaš za 2020.godinu istu Vam dostavljamo.

S poštovanjem!

Prilog:
- Informacija

Dostaviti:
- Naslovu,
- a/a

ŠEF SLUŽBE

Amra Bučan, mag. scr.

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
KANTON SARAJEVO
JU „KANTONALNI CENTAR ZA SOCIJALNI RAD“
SLUŽBA SOCIJALNE ZAŠTITE OPĆINE ILIJAŠ
ILIJAŠ, Ul. Ivana Franje Jukića broj 2**

**I N F O R M A C I J A
O OSTVARIVANJU SOCIJALNE ZAŠTITE NA PODRUČJU OPĆINE ILIJAŠ ZA 2020.
GODINU**

ILIJAŠ, juni 2021. godine

I - UVODNI DIO

Služba socijalne zaštite Općine Ilijaš, koja funkcioniše pri JU „Kantonalni centar za socijalni rad“ Sarajevo u 2020.godini realizovala je sve poslove i obaveze predviđene planom i Programom rada.

U Službi socijalne zaštite općine Ilijaš prema Pravilniku o radu sistematizovano je 16 radnih mjesta i to: 6 stručnih saradnika socijalnih radnika, stručni saradnik psiholog 2, stručni saradnik pedagog 2, stručni saradnik dipl. pravnik 2, šef Službe, viši referent administracije 1, viši referent operater 1 i čistačica kurir 1, a u 2020.godini je bilo stalno zaposlenih 12 radnika, od kojih je 9 sa visokom stručnom spremom, 2 sa srednjom i jedan NK, raspoređeni na radna mjesta po zanimanjima i to: šef Službe, 4 socijalna radnika, 2 pravnika, 1 pedagog, 1 psiholog, 1 administrativni radnik-blagajnik, 1 operater, 1 kurir-spremačica, što uglavnom ne zadovoljava potrebe u odnosu na broj korisnika. Imajući u vidu da se u nadležnost Centra za socijalni rad uvodi sve više novih poslova koje ne prati i povećanje broja zaposlenih, može se očekivati da ovaj broj radnika ne može odgovoriti potrebama i zadovoljiti kvalitet i ažurnost svih postavljenih zadataka.

JU „Kantonalni centar za socijalni rad“ kao i Službe socijalne zaštite Općine Ilijaš primjenjuje veliki broj zakona i podzakonskih akata i obavljaju široku lepezu poslova, koji se odnose na praćenje i proučavanje problema iz oblasti socijalne zaštite, dječije i porodične zaštite i njihovom rješavanju.

Najvažniji Zakoni i podzakonska akta koja se primjenjuju u postupcima ostvarivanja prava i usluga su:

ZAKONI

1. Zakon o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom („Službene novine Federacije BiH“, broj: 36/99, 54/04, 39/06, 14/09, 45/16 i 40/18),
2. Zakon o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 38/14-Prečišćeni tekst 38/16, 44/17 i 28/18)
3. Porodični zakon Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 35/05, 41/05 i 31/14),
4. Zakon o hraniteljstvu (Službene novine FBiH br.19/17),
5. Zakon o zaštiti od nasilja u porodici („Službene novine Federacije BiH“, broj: 20/13),
6. Krivični zakon Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: (36/03, 37/03, 21/04, 69/04, 18/05, 42/10, 42/11, 59/14, 76/14, 46/16 i 75/17),
7. Zakon o krivičnom postupku Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 35/03, 37/03, 56/03, 78/04, 28/05, 55/06, 27/07, 53/07, 9/09, 12/10, 8/13 i 59/14),
8. Zakon o prekršajima Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj 63/14),
9. Zakon o izvršenju sankcija u Kantonu Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 27/07),
10. Zakon o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku („Službene novine Federacije BiH“, broj: 7/14),
11. Zakon o zaštiti osoba sa duševnim smetnjama („Službene novine Federacije BiH“, broj: 37/01, 40/02, 52/11, 14/13 i 63/14),
12. Zakon o zaštiti ličnih podataka (Službeni glasnik BiH broj: 49/06, 76/11 i 89/11),
13. Zakon o slobodi pristupa informacijama u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj 32/01 i 48/11),
14. Zakon o ličnom imenu Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj 7/12),
15. Zakona o matičnim knjigama Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 37/12 i 80/14),
16. Zakon o pravima lica koja se iz Kantona Sarajevo vraćaju u mjesta prijeratnog prebivališta („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 18/13 i 26/13),
17. Zakon o prebivalištu i boravištu državljana BiH („Službeni glasnik BiH“, broj: 32/01, 56/08 i 58/15),
18. Zakon o upravnom postupku („Službene novine Federacije BiH“, broj: 2/98 i 48/99),
19. Zakon o azilu BiH („Službeni glasnik BiH“ broj: 11/16)
20. Zakon o strancima (Službeni glasnik BiH broj: 88/15),
21. Zakon o ravnopravnosti spolova u BiH (Službeni glasnik BiH , broj: 16/03 i 102/09).

UREDBE

1. Uredba o subvencioniranju troškova grijanja („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 04/05, 07/08, 37/13, 40/13, 51/14 i 8/18, 9/19, 50/20),
2. Uredba o priznavanju prava na topli obrok u javnim kuhinjama Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 10/17, 22/19),
3. Uredba o regulisanju troškova dženaze – sahrane - ukopa („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 31/17),
4. Uredba o dodjeli novčanog iznosa namjenjenog za lične potrebe lica koja su smještena u ustanove socijalne zaštite („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 29/14),
5. Uredba o primjeni odgojnih preporuka prema maloljetnicima („Službene novine Federacije BiH“, broj:13/15), broj:63/10, 22/11, 66/11 i 51/12, 13/15),
6. Uredba o sufinansiranju troškova podstanarstva („Službene novine Kantona Sarajevo“ broj: 9/20).

PRAVILNICI, ZAKLJUČCI, UPUSTVA I INSTRUKCIJE

1. Pravilnik o visini iznosa i načinu isplate mjesečne novčane naknade za rad staratelja i lica imenovanog za vršenje dunosti staratelja u organu starateljstva („Službene novine FBiH“ broj:9/18),
2. Pravilnik o učešću u troškovima smještaja korisnika smještenih u ustanove socijalne zaštite i srodnika obaveznih na izdržavanje („Službene novine KS“ broj: 22/13, 34/14 i 8/15),
3. Pravilnik o utvrđivanju preostale sposobnosti i razvrstavanju djece i omladine ometene u psiho-fizičkom razvoju („Službene novine KS“ broj: 26/08, 5/12, 4/15 i 4/18),
4. Pravilnik o plaćanju troškova izdavanja ličnih dokumenata („Službene novine KS“ broj: 4/17),
5. Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja evidencije o izrečenim zaštitnim mjerama, osobama koje su štichene zaštitnom mjerom i o nasilnim osobama kojima su izrečene zaštiten mjere (Službene novine Federacije BiH broj: 95/13),
6. Pravilnik o stambenim i materijalnim uslovima za obavljanje hraniteljstva u FBiH („Službene novine FBiH“ broj:31/18),
7. Pravilnik o zaštiti stranaca žrtava trgovine ljudima (Službeni glasnik BiH, broj: 49/13),
8. Pravilnik o načinu vođenja evidencije o odgojnim mjerama izrečenim u krivičnom postupku protiv maloljetnika (Službene novine Federacije BiH, broj: 34/09),
9. Pravilnik o primjeni odgojnih mjera posebnih obaveza prema maloljetnim učiniocima krivičnih djela (Službene novine Federacije BiH, broj: 10/15),
10. Pravilnik o utvrđivanju općih kriterija za izbor odgovarajućih preduzeća, ustanova ili organizacija u javnom i društvenom sektoru u kojima će se provoditi odgojna preporuka izrečena maloljetniku (Službene novine Federacije BiH, broj: 17/18),
11. Instrukcija o iznosima novčanih davanja po Zakon o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom („Službene novine KS“ broj: 17/20), 45/20)
12. Instrukcija o visini mjesečnog novčanog iznosa subvencioniranja troškova grijanja („Službene novine KS“ broj: 42/20),
13. Uputstvo o regulisanju kupovine čvrstog goriva („Službene novine KS“ broj: 40/13),
14. Uputstvo za primjenu Uredbe o subvencioniranju troškova grijanja („Službene novine KS“ broj: 15/05)

ODLUKE

1. Odluka o davanju u zakup stanova, posl. prostora i garaža u objektima na Otesu (Sl. novine br. 16/03),
2. Odluka o oslobađanju plaćanja troškova ili dijela troškova zakupnine stana i troškova održavanja zajedničkih prostorija na Otesu (Službene novine KS 3/04 i 9/04),
3. Odluka o provedbi mjera za smanjenje troškova električne energije kućanstvima i stimulaciji energetske efikasnosti (Službene novine KS broj: 12/04 – Prečišćeni tekst i 27/04),
4. Odluka o usvajanju strategije za borbu protiv nasilja nad djecom (Službeni glasnik BiH, broj: 38/13).
5. Odluka o visini koeficijenta za obračun prosječne neto plaće ostvarene u Kantonu Sarajevo u 2020. godini (Službene novine KS broj: 15/20).

SPORAZUMI I PROTOKOLI

1. Sporazumom o saradnji Ministarstva za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo i JU "Kantonalni centar za socijalni rad" i ustanove "Sumero centar za podršku osobama s invaliditetom u lokalnoj zajednici" kojim se regulišu principi rada i način saradnje u provedbi programa prevencije institucionalizacije i deinstitucionalizacije osoba s invaliditetom u Kantonu Sarajevo.
2. Sporazum o saradnji u procesu smještaja i boravka studenata-štićenika Doma za djecu u JU "Studentski centar" Sarajevo (Potpisnici Ministarstva za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo, ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade kantona Sarajevo, JU "Kantonalni centar za socijalni rad", KJU "Dom za djecu bez roditeljskog staranja" i JU "Studentski centar" Sarajevo).
3. Sporazum o saradnji između Univerziteta u Sarajevu Fakultet političkih nauka i JU "Kantonalni centar za socijalni rad" Sarajevo;
4. Protokol o saradnji i prevenciji prosjačenja, skitnje i nelegalne ulične prodaje - protokol o saradnji potpisan između Ministarstva za rad, socijalnu politiku i izbjeglice Kantona Sarajevo, Ministarstva unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo, Fondacije lokalne demokratije Barcelona, JU "Kantonalni centar za socijalni rad", Sarajevo
5. Protokol o saradnji na realizaciji Projekta Hraniteljstva potpisan između: JU "Kantonalni centar za socijalni rad", Sarajevo i "Hope and Homes for Children"
6. Protokol o saradnji na prevenciji i zaštiti djece koja su uključena u život i rad na ulicama Kantona Sarajevo potpisan između KJU Disciplinski Centar za maloljetnike i JU "Kantonalni centar za socijalni rad", Sarajevo
7. Protokol o saradnji – provođenje zajedničkih aktivnosti na prevenciji mentalnih poremećaja, promociji mentalnog zdravlja, suzbijanju stigmatizacije i diskriminacije prema osobama sa mentalnim poremećajem, povećanja kvalitete i kvantitete usluga u zajednici, sveobuhvatnije procjene socijalnih, kurturoloških, vjerskih i drugih aspekata u zajednici, te suzbijanje siromaštva marginaliziranih skupina i poštivanja prava korisnika usluga. Protokol je potpisan između JU "Kantonalni centar za socijalni rad" Sarajevo i JU "Dom zdravlja Sarajevo" Kantona Sarajevo-Sarajevo, sa pripadajućim Centrima za mentalno zdravlje.
8. Sporazum o saradnji za razvoj besplatne pravne pomoći Kantona Sarajevo potpisan od strane JU "Kantonalni centar za socijalni rad" Sarajevo, Fondacija lokalne demokratije, Institucija ombudsmena za ljudska prava BiH, Općinski sud u Sarajevu, Kantonalni zavod za pružanje besplatne pravne pomoći, Kantona Sarajevo i Općine Vogošća, Općine Ilidža, Općine Ilijaš, Općine Novo Sarajevo, Općine Stari Grad i Općine Trnovo.
9. Protokol o saradnji – Implementacija projekta Transformacija KJU "Dom za djecu bez roditeljskog staranja" Sarajevo u niz novih usluga koje će podržati odrastanje djece u porodicama, potpisane od strane Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo, KJU "Dom za djecu bez roditeljskog staranja" Sarajevo, JU "Kantonalni centar za socijalni rad" Sarajevo, Predstavništvo "Hope and Homes for Children" u BiH.

10. Sporazum o primjeni odgojnih mjera posebnih obaveza prema maloljetnim učiniocima krivičnih djela, između Ministarstva pravde i uprave KS i Crvenog križa KS, Udruženja Narodna kuhinja Stari grad, Pučka kuhinja Jelo na kotačima Caritas Vrh Bosanske nadbiskupije.
11. Protokol o nastavku saradnje između Udruženja za prevenciju ovisnosti NARKO-NE Sarajevo.
12. Protokol o međusobnoj saradnji nadležnih institucija i udruženja /fondacija u pružanju podrške svjedocima/ žrtvama ratnih zločina, uspostavljenom institucionalnom mrežom na području KS.
13. Protokol o saradnji i postupanju u slučajevima protivpravnog ponašanja na štetu djece u Kantonu Sarajevo (Potpisnici: Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo, Ministarstvo unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo, Ministarstvo unutrašnjih polova- Uprava policije, Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo, Ministarstvo pravde i uprave Kantona Sarajevo, Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo, Kantonalno tužilaštvo Kantona Sarajevo, Kantonalni sud u Sarajevu, Općinski sud u Sarajevu, Zavod za pružanje besplatne pravne pomoći Kantona Sarajevo, JU "Kantonalni centar za socijalni rad" Sarajevo i KJU "Odgojni centar Kantona Sarajevo"),
14. Protokol o radu i saradnji koordinacionog tijela na prevenciji, zaštiti i borbi protiv nasilja u porodici u Kantonu Sarajevo (Potpisnici: Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo, Ministarstvo unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo, Ministarstvo unutrašnjih polova- Uprava policije, Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo, Ministarstvo pravde i uprave Kantona Sarajevo, Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo, Nevladina organizacija Fondacija lokalne demokratije i Koordinacioni odbor udruženaj osoba sa invaliditetom u Kantonu Sarajevo).
15. Protokol o saradnji u oblasti alternativnog smještaja djece bez roditeljskog staranja u porodice u okviru SOS Dječijih sela (Potpisnici: Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo i SOS Kinderdorf International- Dječija sela BiH),
16. Protokol o saradnji – aktivnosti na podršci sa problemima ovisnosti i njihovim porodicama (Potpisnici: JU "Kantonalni centar za socijalni rad" Sarajevo i Udruženje za resocijalizaciju bivših ovisnika „Proslavi oporavak“),
17. Protokol o saradnji – pružanje podrške porodicama koje imaju člana porodice dijete/osobu sa poteškoćama u razvoju (Potpisnici: JU "Kantonalni centar za socijalni rad" Sarajevo i Udruženje „Dajte nam šansu“),

Ogranizacija rada Službi socijalne zaštite odvija se kroz stručne cjeline u kojima se svi poslovi obavljaju timski. Pravilnikom o radu JU "Kantonalni centar za socijalni rad" Sarajevo definisane su tri stručne cjeline i to:

1. Stručna cjelina "Poslova opšteg socijalnog rada";
2. Stručna cjelina za "Zaštitu djece, porodice i braka"
3. Stručna cjelina za "Zaštitu i tretman djece i omladine sa poremećajima u ponašanju i članova porodice"

Kao i u prethodnim godinama i u 2020. godini se nastojalo da se programski zadaci obavljaju što uspješnije i da se pojedincu i porodici u stanju socijalne potrebe pruži kvalitetan oblik zaštite. U radu su zastupljeni postupci i metode čiji je cilj dijagnosticiranje, analiziranje i pružanje pomoći u rješavanju problema građana sa područja općine Ilijaš koji se nalaze u stanju socijalne potrebe, odnosno koji samostalno ne mogu riješiti određene životne teškoće, te su im potrebne usluge socijalnog stručnog rada. U profesionalnom radu, pružajući usluge, pomoć i zaštitu korisnicima u Službi socijalne zaštite se koristi multidisciplinarni i multimetodski pristup. Rad u Službi socijalne zaštite odvija se timski, kako bi se na najbolji mogući način iznašla rješenja za pružanje pomoći onim kategorijama stanovništva kojim je ista neophodna.

Svi zahtjevi za prava i usluge po gore navedenim propisima se rješavaju blagovremeno, objektivno i pravično i to nakon analize dokumentacije, uvida u stanje na terenu, stručne obrade uz poštovanje zakonom predviđene procedure.

Pored rada na novozaprimljenim zahtjevima za neko od prava, aktivno se prati stanje i eventualne promjene kod korisnika koji su već ostvarili neko od prava, te se rješenja o pravima blagovremeno usklađuju sa nastalim promjenama. Za sve korisnike koji su prethodno ostvarili pravo na stalnu osnovnu novčanu pomoć, novčanu naknadu za pomoć i njegu drugog lica, domski smještaj, novčanu naknadu za vrijeme čekanja na zaposlenje ili drugo pravo u 2020.godini u toku je provjera, svi korisnici su obaviješteni da dostave novu neophodnu dokumentaciju na osnovu koje se može utvrditi postojanje, odnosno nepostojanje uslova za dalje korištenje ostvarenog prava.

U postupku provjere za korisnike koji nisu u stanju sami dostaviti potrebnu dokumentaciju ista se traži po službenoj dužnosti. Napominjemo da svakodnevno ostvarujemo saradnju sa različitim ustanovama, Općinskim službama, nadležnim policijskim upravama, školama, Domovima zdravlja, Zavodom za zapošljavanje i drugim zahvaljujući kojim korisnicima pružamo adekvatne i kvalitetne oblike pomoći i zaštite, zbog čega je naš rad i postignuti rezultati na zadovoljavajućem nivou. Mišljenja smo da je za dobru saradnju kojoj je cilj da jedni drugima olakšamo neophodno poznavati djelokrug poslova i nadležnosti svake Službe pojedinačno, te izbjegavati davanje uputa i objašnjenja korisnicima o pravima koje mogu ostvariti u službama u kojima davalac informacija nije zaposlen. Naime u praksi se često susrećemo sa korisnicima koji dolaze po uputama pojedinaca iz drugih Službi za prava koja im "moramo pružiti", iako veoma često ta lica ne ispunjavaju uslove za pravo koje traže. Ovakva praksa dovodi u pitanje autoritet ustanove i uposlenika koji rade na poslovima za koje se korisnik obraća, pa time i nepovjerenje klijenata prema Službi, što je sasvim neosnovano i pogrešno.

U 2020.godini kod Službe socijalne zaštite Općine Ilijaš je registrovano 4237 lica koja su se obratila za neki vid pomoći i obavljeno je 236 terenskih posjeta.

II - TEMATSKI DIO

1. POSLOVI IZ OBLASTI SOCIJALNE ZAŠTITE

Korisnici socijalne zaštite kod ove Službe u smislu Federalnog i Kantonalnog zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom su :

- djeca bez roditeljskog staranja,
- osobe sa invaliditetom i osobe ometene u fizičkom i psihičkom razvoju,
- odgojno zanemarena djeca,
- odgojno zapuštena djeca,
- djeca čiji je razvoj ometen porodičnim prilikama,
- materijalno neobezbijeđena i za rad nesposobna lica,
- lica i porodice u stanju socijalne potrebe kojima je zbog posebnih okolnosti potreban odgovarajući oblik socijalne zaštite,
- lica i porodice koje nemaju dovoljno sredstava za podmirenje osnovnih životnih potreba, a za koje se obim prava iz socijalne zaštite uređuje Uredbama Vlade kantona.
- Stare osobe bez porodičnog staranja,
- Osobe sa društveno negativnim ponašanjem,
- Osobe i porodice koje bi svoju socijalnu sigurnost trebale ostvariti od primanja u skladu sa članom 8. Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom KS, a ta primanja nisu dovoljna za podmirenje njihovih osnovnih životnih potreba,
- Osobe izložene zlostavljanju i nasilju u porodici,

**TABELARNI PREGLED KORISNIKA SOCIJALNE ZAŠTITE PO KATEGORIJAMA
ZAKLJUČNO SA 31.12. 2020.GODINE**

Red Broj	KATEGORIJA	Broj korisnika
1.	Djeca bez roditeljskog staranja	23
2.	Osobe sa invaliditetom i osobe ometene u fizičkom i psihičkom razvoju	561
3.	Djeca čiji je razvoj ometen porodičnim prilikama	86
4.	Vaspitno zanemarena djeca	37
5.	Vaspitno zapuštena djeca	0
6.	Materijalno neobezbjedjeni i za rad nesposobne osobe	45
7.	Stare osobe bez porodičnog staranja	101
8.	Osobe sa društveno negativnim ponašanjem	264
9.	Lica i porodice u stanju socijalne potrebe kojima je usljed posebnih okolnosti potreban odgovarajući oblik zaštite	3098
10.	Lica i porodice koje nemaju dovoljno prihoda za podmirenje osnovnih životnih potreba	432
11.	Osobe izložene zlostavljanju i nasilju u porodici	91
	UKUPNO	4738

Pored navedenih kategorija korisni

ka socijalne zaštite Služba je uključena u pružanje odgovarajućih oblika, usluga i mjera zaštite žrtvama trgovine ljudima, duševno oboljelim licima, žrtvama porodičnog nasilja.

Djeca bez roditeljskog staranja kao najranjivija kategorija korisnika su u fokusu rada.

U sljedećoj tabeli iskazani su podaci koji se odnose na djecu bez roditeljskog staranja sa stanjem 31.12.2020.godine, gdje je u ovoj Službi evidentan broj djece bez oba roditelja, djece napuštene od strane roditelja, te djece roditelja spriječenih da obavljaju roditeljsku dužnost što ukazuje na potrebu iznalaženja načina za rješavanje ovog problema. U tabeli su navedeni i podaci o broju novoevidentirane djece,

**TABELARNI PREGLED
DJECE BEZ RODITELJSKOG STARANJA SLUŽBE SOCIJALNE ZAŠTITE OPĆINE ILIJAŠ
SA STANJEM 31.12.2020.**

Red. broj		DJECA BEZ RODITELJSKOG STARANJA					
		Djeca bez oba roditelja	Djeca nepoznatih roditelja	Djeca napuštena od roditelja	Djeca roditelja spriječenih da obavljaju roditeljsku dužnost	Djeca roditelja kojima je oduzeto roditeljsko staranje	UKUPNO
1.		0	0	5	17	11	33

U odnosu na raniji period možemo reći da nije došlo do povećanja broja smještaja djece u ustanove socijalne zaštite.

Osnovni oblici zaštite djece u 2020.godini bili su;

- smještaj u hraniteljsku porodicu,
- smještaj u ustanovu socijalne zaštite ,
- regulisanje instituta starateljstva,
- usvojenje,
- obezbjeđivanje zdravstvene zaštite i
- osposobljavanje za samostalan život i rad

**TABELARNI PREGLED
DJECE BEZ RODITELJSKOG STARANJA, PREMA REGULISANIM OBLICIMA
SOCIJALNE ZAŠTITE SA STANJEM 31.12.2020. GODINE**

		DJECA BEZ RODITELJS KOG STARANJA (ukupan broj)	OBLICI ZAŠTITE				
			Smještena u hraniteljsku porodicu			Smještena u ustanove socijalne zaštite	Starateljstvo
			Bez novčane naknade	Sa novčanom Naknadom	Ukupno		
1.		33	0	2	2	28	15

U cilju stvaranja uslova da djeca odrastaju u prirodnim uslovima u toku je projekat Transformacije KJU „Dom za djecu bez roditeljskog staranja“ Sarajevo. Cilj je približiti uslove da djeca odrastaju u što manjim grupama, kako bi se stvorio prirodni ambijent za odrastanje, te je bila preporuka za većinu djece iz ove Općine smještaj u „Mali porodični dom“. Na tom planu pokušavao se obezbjeđiti prostor na području lokalne zajednice kako bi se djeca u manjim grupama (najčešće braća i sestre) izmještala iz ustanova socijalne zaštite koje karakteriše kolektivni ambijent, što se u praksi nije pokazalo dobro za odrastanje djece .

Iz tabele se vidi da je samo dvoje djece smješteno u hraniteljsku porodicu , koja redovno ostvaruje pravo na mjesečnu naknadu. Prava i interesi djece se nastoje zadovoljiti i kroz saradnju sa nevladinim sektorom, obrazovnim i zdravstvenim ustanovama.

Ističemo da sa području općine Ilijaš nema prijavljenih hraniteljskih porodica koje bi obavljale ulogu hranitelja.

Jedna od mjera zaštite djece je i upućivanje djece sa poteškoćama u razvoju Stručnoj komisiji za utvrđivanje preostalih sposobnosti i razvrstavanje djece i omladine ometene u psiho-fizičkom razvoju (koja radi pri Kantonalnom centru za socijalni rad) kako bi se blagovremeno dijagnosticirao stepen ometenosti i regulisao im se adekvatan oblik zaštite. Shodno preporukama Komisije djeca sa lakšim stepenom oštećenja se upućuju na osposobljavanje za samostalan život i rad kroz školovanje u specijalnim školama ili redovnim školama po prilagođenom planu i programu (inkluzija)

**TABELARNI PREGLED
PREOSTALE SPOSOBNOSTI I RAZVRSTAVANJU DJECE
I OMLADINE OMETENE U PSIHO-FIZIČKOM RAZVOJU U PERIODU 01.01.-31.12.2020.
GODINE**

Red · Broj		PRIRODA I STEPEN OMETENOSTI						UKUPNO
		Slijepi slabovi di	Gluhi nagluhi	S poremećajim a u govoru i glasu	Tjelesno invalidni	S kombinovani m smetnjama	Mentalno nedovoljno razvijeni	
1.		6	11	3	7	16	16	59

Kako se vidi najviše je djece sa kombinovanim smetnjama. Od ukupnog broja kategorisane djece je upućeno na osposobljavanje za život i rad, od čega 5 se školuje u Zavodu Mjedenica, 3 u Centru za srednje stručno obrazovanje i osposobljavanje i značajan broj djece u redovnim školama po prilagođenom planu i programu. Ova lica nakon završetka školovanja imaju pravo na novčanu naknadu do zaposlenja ukoliko su prijavljena na Birou za zapošljavanje.

Novčanu naknadu do zaposlenja trenutno ostvaruje 26 lica. Pored toga neka od ovih lica zavisno od stepena ometenosti ostvaruju prava po osnovu invalidnosti.

PRAVA, MJERE I USLUGE SOCIJALNE ZAŠTITE

Prava iz socijalne zaštite u smislu Federalnog i Kantonalnog zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom su ;

- 1) novčana i druga materijalna pomoć,
- 2) osposobljavanje za život i rad,
- 3) smještaj u drugu porodicu,
- 4) smještaj u ustanove socijalne zaštite,
- 5) usluge socijalnog i drugog stručnog rada,

Novčana i druga materijalna pomoć sastoji se od:

- 1) stalne novčane pomoći,
- 2) novčane naknade za pomoć i njegu od strane drugog lica,
- 3) druge materijalne pomoći.

Pravo na stalnu novčanu i drugu materijalnu pomoć imaju lica i porodice, pod sljedećim uvjetima:

- 1) da su nesposobni za rad, odnosno spriječeni u ostvarivanju prava na rad,
- 2) da nemaju dovoljno prihoda za izdržavanje,
- 3) da nemaju članova porodice koji su po zakonu obavezni da ih izdržavaju ili ako ih imaju, da ta lica nisu u mogućnosti da izvršavaju obavezu izdržavanja.

TABELARNI PREGLED
PRAVA, MJERA I USLUGA SOCIJALNE ZAŠTITE SLUŽBE SOCIJALNE ZAŠTITE OPĆINE
ILIJAŠ ZAKLJUČNO SA 31.12. 2020 GODINU

Red. Broj	OBLICI, MJERE I USLUGE	Broj korisnika
I	Smještaj u hraniteljsku porodicu	2
II	Smještaj u dom za stara lica	21
III	Smještaj u druge ustanove socijalne zaštite	1
1.	Stalna novčana pomoć	45
2.	Novčana naknada za pomoć i njegu od strane druge osobe	197
3.	Novčana naknada za vrijeme čekanja na zaposlenje(osobe sa psihičkim i fizičkim smetnjama)	25
4.	Jednokratne novč.pomoći	60
5.	Izuzetne novč.pomoći	36
6.	Interventna novčana pomoć	85
7.	Prava lica sa invaliditetom /lična invalidnina, dodatak za njegu i pomoć od dr.lica i ortopedski dodatak/	561
IV	Novčane pomoći (1+2+3+4+5+6+7)	1009
V	Subvencioniranje troškova dženaze-sahrane-ukopa	12
VI	Regulisanje prava subvencioniranja troškova grijanja	202
VII	Mjere uključenja u škole, specijalne škole i rehabilitacije	
1.	Obezbjedenje zdravstvene zaštite	77
2.	Ostale usluge socijalnog i dr.stručnog rada	5059
3.	Regulisanje toplog obroka u javnim kuhinjama	147
VIII	USLUGE SOCIJALNOG RADA (1+2+3)	5283
	UKUPNO (I+II+III+IV+V+VI+VII+VIII)	6529

Stalna novčana pomoć je osnovno pravo iz koga proizilaze i pravo na komunalni dodatak od 50,00KM, zdravstveno osiguranje ukoliko lica nisu osigurana po drugom osnovu a od dana 01.03.2019.godine i pravo na subvencioniranje troškova grijanja po povoljnijim uslovima u odnosu na druge korisnike.

U 2020.godini bilo je 6 novih zahtjeva za ovo pravo od kojih su 3 pozitivno riješena dok su 3 zahtjeva odbijena zbog neispunjavanja zakonom predviđenih uslova. Kontrolnih pregleda za korisnike koji su ostvarili ovo pravo je bilo 5, dok je prestanaka prava bilo 4.

Zahtjeve za novčanu naknadu za pomoć i njegu drugog lica u 2020.godini je podnijelo ukupno 37 lica, od čega su 19 lica ostvarila pravo,15 zahtjeva je odbijeno zbog neispunjavanja uslova i 3 zahtjeva su prenesena u 2021.godinu.

Takođe je bilo 3 zahtjeva za novčanu naknadu za vrijeme čekanja na zaposlenje i svi su pozitivno riješeni, dok je ovo pravo prestalo za 4 korisnika te se zaključno sa 31.decembrom 2020. na evidenciji ove Službe nalazi 25 korisnika ovog prava.

SMJEŠTAJ ODRASLIH LICA U USTANOVE SOCIJALNE ZAŠTITE

U ustanovama socijalne zaštite zaključno sa decembrom 2020. godine na smještaju se nalazilo ukupno 21 odraslo lice kojima ova Služba u cjelosti ili djelimično plaća troškove smještaja, zavisno od primanja koja ostvaruje lice koje se smješta te eventualne mogućnosti srodnika da učestvuju u troškovima smještaja. U toku 2020.godine podnesena su 4 zahtjeva koji su pozitivno riješeni a pravo smještaja prestalo je za 7 lica zbog smrti ili iz drugih razloga. Broj lica koji se nalazio na smještaju u Gerontološkom centru jeste 6, dok se 6 lica nalazi u Zavodu Pazarić. U Zavodu Drin nalazi se 6 lica, a u KJU Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba u Sarajevu nalazi se 6 korisnika.

Pored praćenja općeg stanja ovih lica radilo se i na zaštiti njihove imovine i ostvarivanja određenih prava i regulisanja njihovih ličnih isprava.

Korisnici smještaja u ustanove socijalne zaštite za koje troškove smještaja djelimično ili u cjelosti snosi Služba ostvaruju i pravo na džeparac u mjesečnom iznosu od 30,00KM.. Korisnici domskog smještaja mogu ostvariti i pravo na zdravstveno osiguranje po osnovu smještaja.

PRAVA PO OSNOVU INVALIDNOSTI

Federalnim zakonom o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom (Službene novine F BiH broj 36/99, 54/05, 39/06, 14/09, 45/16 i 40/18) lica sa invaliditetom mogu ostvariti prava na ličnu invalidninu, dodatak za tuđu pomoć i njegu i ortopedski dodatak, ukoliko stručna komisija pri Institutu za ocjenu radne sposobnosti ocjeni da se radi o licu sa invaliditetom od 90 i 100% te da kod istih postoji potreba za pomoći i njegom drugog lica i za ortopedskim dodatkom. Aktivnost ove Službe i u 2020.godini bila je usmjerena na rješavanje novopodnesenih zahtjeva i na praćenju predmeta već ostvarenih prava.

Od početka 2006.godine kada su uspostavljena ova prava (pravo na ličnu invalidninu, pravo na dodatak za njegu i pomoć od strane druge osobe i ortopedski dodatak) pa do kraja 2020.godine ukupan broj formiranih predmeta kod ove Službe iznosi 561. .

U 2020. godini podneseno je 67 zahtjeva, od čega je pozitivno riješeno 54, odbijenih zahtjeva 13 dok je urađeno 65 prestanaka prava zbog smrti korisnika ili drugih razloga.

TABELARNI PREGLED

LICA KOJA SU OSTVARILA PRAVA LICA SA INVALIDITETOM NA OSNOVU ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O OSNOVAMA SOCIJALNE ZAŠTITE, ZAŠTITE CIVILNIH ŽRTAVA RATA I ZAŠTITE PORODICE SA DJECOM, SA STANJEM 31.12.2020. GODINE

Red. broj		OBLICI				
		Lična invalidnina I grupe 100%	Lična invalidnina II grupe 90%	Dodatak za tuđu njegu i pomoć I grupe	Dodatak za tuđu njegu i pomoć II grupe	Ortopedski i dodatak
1.	Služba socijalne zaštite općine Ilijaš	283	182	156	196	156

Pored novčanih davanja, lica sa invaliditetom putem ove Službe mogu ostvariti pravo na zdravstveno osiguranje ukoliko isto nisu ostvarili po drugom osnovu, a ukupan broj lica kojim je regulisano ovo pravo putem ove Službe zaključno sa decembrom 2020.godine iznosio je 77 lica.

Osim toga 145 lica je ostvarilo pravo na jednokratnu novčanu pomoć, a 36 lica pravo na izuzetnu novčanu pomoć. Ukupno je za ova prava zaprimljeno 209 zahtjeva, od čega je 181 riješeno pozitivno, a 28 zahtjeva je odbijeno.

U skladu sa programom interventne podrške socijalno najugroženijim licima i porodicama u Kantonu Sarajevo, za ublažavanje posljedica izazvanih pandemijom Covid 19, koji je donijela Vlada Kantona Sarajevo, a na prijedlog Ministarstva za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo dodijeljeno i 85 interventnih novčanih pomoći.

Pored navedenih poslova u pogledu ostvarivanja prava na određeni oblik materijane naknade radili su se i drugi poslovi koji su se odnosili na ;

- provjeru predmeta aktuelnih korisnika prava na stalnu novčanu pomoć,
- provjeru predmeta korisnika naknade za smještaj u hraniteljsku porodicu i smještaj u ustanove socijalne zaštite,
- provjeru predmeta svih korisnika prava na novčanu naknadu za pomoć i njegu od strane druge osobe i prava na naknadu za vrijeme čekanja na zaposlenje.

Kao i u ranijim godinama i u 2020.godini bili su bio je veliki broj zahtjeva za materijalne pomoći. Veliki broj lica obraćao se za regulisanje prava na neku od novčanih pomoći, što potvrđuje i raniju konstataciju da je na području općine Ilijaš nizak životni standard i građani nisu u mogućnosti zadovoljiti osnovne životnih potreba bez pomoći zajednice i dalje veoma prisutan. Nemogućnost zadovoljenja osnovnih potreba često dovodi i do porodičnih problema i poremećaja u funkcionisanju porodice. Narušenost porodičnog miljea u najvećoj mjeri utiče na djecu i njihovo pravilno odrastanje.

KORISNICI PRAVA NA SUBVENCIJU GRIJANJA PO ENERAGENTIMA

U sljedećoj tabeli prikazani su korisnici prava na subvencioniranje troškova grijanja po mjesecima

**TABELARNI PREGLED
KORISNIKA SUBVENCije TROŠKOVA GRIJANJA U 2020. GODINI**

Red. Br.	Služba socijalne zaštite općine	Januar	Februar	Mart	Novembar	Decembar
1.	Ilijaš	238	238	238	202	202

U sljedećoj tabeli prikazani su korisnici prava na subvencioniranje troškova grijanja po energentima:

**TABELARNI PREGLED
KORISNIKA SUBVENCIJE TROŠKOVA GRIJANJA, PO SLUŽBAMA SOCIJALNE ZAŠTITE
OPĆINA, U 2020. GODINI.**

Služba socijalne zaštite općine	Električna energija	Čvrsto gorivo	Centralno grijanje
Ilijaš	129	70	3

KORISNICI JAVNE KUHINJE PO UREDBI KANTONA SARAJEVO

Pravo na topli obrok u javnim kuhinjama Kantona Sarajevo na području Općine Ilijaš se ostvaruje na punktu JK Crveni krst-križ, iako jedan broj porodica ovo pravo ostvaruje i u drugim javnim kuhinjama čiji se punktovi nalaze u Sarajevu. Smatramo da bi dobro bilo u narednom periodu otvoriti punkt i na mjesnim područjima Srednje ili Nišićkoj visoravni, čime bi se u značajnoj mjeri omogućilo korisnicima sa perifernih područja općine da ostvare pravo koje im je veoma potrebno, a koje sada ne koriste zbog nemogućnosti da svakodnevno dolaze po hranu.

Na dan 31.12.2020.godine putem Službe socijalne zaštite općine Ilijaš pravo na topli obrok u javnim kuhinjama koristilo je ukupno 41 porodica sa ukupno 147 članova. Prikaz korisnika po kuhinjama je dat u narednoj tabeli:

Merhamet		Crveni krst-križ		Stari grad		Kruh sv. Ante		Dobrotvor		Ukupno	
Broj porodica	Broj članova	Broj porodica	Broj članova	Broj porodica	Broj članova	Broj porodica	Broj članova	Broj porodica	Broj članova	porodica	Članova
		37	141					4	6	41	147

Broj korisnika usluga socijalne zaštite i poslovi koje ova Služba obavlja se usložnjavaju, jer je sve veći broj porodica koje imaju multiple probleme čija pomoć u rješavanju zahtijeva angažman radnika iz sve tri stručne cjeline.

Nasilje u porodici je problem koji po broju prijavljenih slučajeva nažalost nema tendenciju smanjenja. Također je evidentan porast broja djece čiji je razvoj ometen porodičnim prilikama.

Evidenciju koju vodi nadležni organ starateljstva su propisani obrasci, koji se popunjavaju jednom godišnje i dostavljaju Ministarstvu za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo.

Podaci o izrečenim zaštitnim mjerama, u 2020. godini bili su slijedeći:

Redni broj	SLUŽBA	Broj osoba koje su štice zne zaštitnom mjerom	Broj nasilnih osoba kojima su izrečene zaštitne mjere	Broj obavještenja nadležnom sudu o izvršenju zaštitne mjere	Broj predloženih prekida zaštitne mjere	Broj predloženih produženja mjere	Broj predloženih zamjena mjere drugom mjerom	Broj dostavljen izvještaja nadležnom sudu
1	Ilijaš	32	24	24				24

Prema evidenciji Službe , počiniocima nasilja u porodici, u 2020. godini izrečeno je ukupno 48 mjera i to sljedećih:

Red. Br.	Služba	Udaljenje iz stana, kuće ili nekog stambenog prostora i zabrana vraćanja u stan, kuću ili neki drugi stambeni prostor	Zabrana približavanja žrtvi nasilja	Osiguranje zaštite osobe izložene nasilju u porodici	Zabrana uznemiravanja i uhođenja osobe izložene nasilju u porodici	Obavezan psihosocijalni tretman	Obavezno liječenje od ovisnosti	UKUPNO
1	Ilijaš	2	23		23			48

Prema evidenciji, u toku 2020. godine, u Sigurnu kuću, Fondacije lokalne demokratije, smješteno je ukupno 10 osoba:

Red. Br	Služba socijalne zaštite općine	OSOBE SMJEŠTENE U SIGURNU KUĆU		
		Smještene od strane Službe socijalne zaštite	Smještene u pratnji policije	Ukupno
	Ilijaš	20	2	22

Dominira nasilje u porodici između supružnika ili partnera (vanbračna zajednica) , gdje je do sada evidentirano počinjeno nasilje od strane supruge /partnera prema supruzi / partnerki.

Unazad par godina, kako je Zakon o nasilju zaživio, češći oblik nasilja je psihološki (verbalni ,seksualni , ekonomski) , a manje fizički, mada se i to dešava. Uzroci nasilja su različiti, najčešće usljed narušenih egzistencijalnih potreba do ovisnosti o kocki, psihoaktivnim supstancama ili alkoholu, kao i posljedica naučenom stilu života .

Važno je istaći da se svijest žrtava nasilja promijenila u pozitivnom smislu, a to znači da sve veći broj žrtava prijavljuje nasilje i pokrene krivične prijave protiv počinioca nasilja. Tako da dijelom porast u evidenciji nasilja u 2020.godini, u odnosu na 2019.godini, po vlastitoj procjeni, možemo pripisati osvještavanju pojedinaca .

Također, važno je istaći da pojedine žrtve nasilja odluče ne pokretati krivičnu prijavu protiv počinioca istog, ali se zaštite na drugačiji način npr, uživaju podršku bazičneporodice, napuštaju zajednički život sa počiniocem nasilja i sl.

Izražavamo veliku zabrinutost zbog sve prisutnijeg trenda pojave poremećaja u ponašanju kod djece, posebno maloljetnica osnovnoškolskog uzrasta, gdje smo kroz praksu uočili sve veću zloupotrebu društvenih mreža, neažurnost roditelja da vode adekvatnu brigu o njima, što dovodi do društveno neprihvatljivih normi ponašanja koje mogu imati negativne posljedice za njihovo dalje odrastanje. S druge strane neophodno je istaći da se u praksi susrećemo i sa porastom broja djece koja imaju psihičke smetnje najčešće dijagnosticirane kao duševna obolenja i poremećaje ponašanja i emocija, što je također veoma zabrinjavajuće.

S ciljem očuvanja porodice, stručni radnici nastoje po principu dobrovoljnosti razvijati tretmanski rad sa članovima iste, te pomoći u održavanju funkcionalnosti porodica. Tamo gdje porodica ne uspijeva održati svoju funkcionalnost dolazi do niza problema koji ruše porodični milje i gdje je prioritarna zaštita malodobne djece.

Zaštita duševno oboljelih lica realizirala se u skladu sa ingerencijama ove Službe i podrazumijevala je uvid u socijalne i porodične prilike klijenta po obavjestima zdravstvenih ustanova, te procjenu pružanja pomoći adekvatne za ovu kategoriju. Stavljanje u funkciju Centra za mentalno zdravlje pri JU „Domu zdravlja Ilijaš“ olakšalo je pružanje usluga iz tog domena za zajedničke korisnike,.

2. POSLOVI IZ OBLASTI PORODIČNE ZAŠTITE

Uloga nosioca zaštite porodice koja je Porodičnim zakonom povjerena Centru za socijalni rad, kao Organu starateljstva veoma je složena, značajna i odgovorna, jer obuhvata obavljanje poslova vezanih za poslove zaštite braka i porodice, starateljstvo i usvojenje. Služba socijalne zaštite općine Ilijaš je u 2020. godini, prema odredbama Porodičnog zakona FBiH, učestvovala u svim postupcima na sudu gdje se u brakorazvodima i drugim sličnim postupcima odlučivalo o pravima i interesima maloljetne djece.

Osnovni poslovi vezani za primjenu Porodičnog zakona odnosili su se na saniranje poremećenih bračnih i porodičnih odnosa, poslove posredovanja između bračnih partnera prije pokretanja sudskog postupka za razvod braka, poslove davanja mišljenja i prijedloga o sadržajima roditeljskog staranja nad djecom u brakorazvodnom postupku, izrada mišljenja u predmetima izmjene sudske odluke o sadržajima roditeljskog staranja, poslove davanja mišljenja o izmjeni sudske odluke o visini izdržavanja, kontaktiranju djece sa roditeljem sa kojim ne žive, mišljenja o sadržajima roditeljskog staranja nad djecom rođenoj u vanbračnoj zajednici i izdržavanju bračnog ili vanbračnog partnera, mišljenje za sklapanje braka maloljetnim licima i davanje saglasnosti za otuđenje nekretnina mldb.licima, poslove nadzora nad ostvarivanjem roditeljskog staranja, poslove starateljstva i posebnog starateljstva i izdavanje uvjerenja o poslovnoj sposobnosti.

Institut starateljstva također je bio zastupljen u toku protekle godine u sklopu pružanja usluga socijalnog rada porodicama. Obavljanje dužnosti staratelja je veoma težak i ozbiljan zadatak, veliki broj staratelja obavljaju radnici Službe, kada se radi o licima koja nemaju bližih srodnika i veoma su rijetke situacije da dalji srodnici žele da se imenuju za startelja.

Pored ovih poslova Služba je učestvovala i u svim poslovima vezanim za :

- regulisanje ličnih i imovinskih prava djece bez roditeljskog staranja,
- pružanje pomoći roditeljima da odgovorno i kvalitetno vrše roditeljsku dužnost,
- priznavanje i osporavanje očinstva pred organom starateljstva,
- davanje saglasnosti za raspolaganje imovinom mldb. lica bez jednog ili oba roditelja,
- regulisanje izdržavanja djece
- vršenje nadzora nad ostvarivanjem roditeljskog staranja i
- regulisanje statusnih pitanja djece (promjena imena, prezimena i dr.).

Značajan dio aktivnosti, uposlenici su posvetili poslovima prevencije i saniranja poremećenih bračnih i porodičnih odnosa. Takođe nije zanemarljiv podatak da je znatan broj poremećenih bračnih i porodičnih odnosa u porodicama u kojima je bilo prisutno nasilje. U ovakvim situacijama radilo se o vrlo konfliktnim supružničkim odnosima, koji je zahtijevao stručan i suptilan pristup članova stručnog tima, u kojima su angažovani socijalni radnik, pedagog, psiholog i pravnik.

Pregled podataka iskazanih u sljedećoj tabeli odnosi se na osnovne poslove koji proizilaze iz odredbi Porodičnog zakona.

TABELARNI PREGLED
POSLOVA IZ PORODIČNOG ZAKONA SLUŽBE SOCIJALNE ZAŠTITE OPĆINE ILIJAŠ ZA
2020.GODINU

Red. broj	Poslovi koji se odnose na primjenu Porodičnog zakona	Broj
1	Broj posredovanja	23
2	Broj mišljenja o povjeri djece u brakorazv.sporu i izdržavanje	24
3	Broj mišljenja i prijedloga o izmjeni sudske odluke o povjeri djece	5
	Mišljenje za izmjenu sudske odluke o visini izdržavanja	1
5	Broj mišljenja o viđanju djece-kontaktiranje djeteta sa srodnicima (nana i dedo)	1
6	Davanja mišljenje za sklapanja braka maloljetnim licima	1
7	Mišljenje i prijedlog o povjeri djece iz vanbračne zajednice	3
8	Pomoć u staranju o djetetu i zaštita djeteta	3
9	Broj odluka organa starateljstva o povjeri, izdržavanju i kontaktiranju s djecom	1
10	Upozorenje na propuste u staranju o djetetu i pružanje pomoći	0
11	Utvrđivanje očinstva i materinstva	3
	Praćenje izdržavanja	68
12	Osporavanje očinstva i materinstva	1
13	Pomoć u saniranju poremećenih porodičnih i bračnih odnosa	20
14	Starateljstvo nad punoljetnim licima	26
15	Saglasnost za raspolaganje imovinom	5
16	Starateljstvo nad maloljetn.licima	19
17	Posebno starateljstvo	19
18	Nadzor nad ostvarenjem roditeljskog staranja	1
19	Usvojenje	1
	Određivanje ličnog imena djetetu	1
20	Praćenje adaptacionog perioda prije usvojenja	1
21	Izdato uvjerenja o poslovnoj sposobnosti	25
23	Parnični postupci	57
24	Vanparnični postupci	5
25	Izvršni postupci	1
26	Učešće organa starateljstva u sudskim postupcima	23+24+25 63
27.	UKUPNO	315

3. POSLOVI IZ OBLASTI KRIVIČNOG ZAKONODAVSTVA

Stanje i problemi odgojne zanemarenosti i zapuštenosti, gledano sa aspekta rada Službe Ilijaš ogledaju se kroz realizaciju poslova koji proizilaze iz Zakona o zaštiti i postupanju sa maloljetnicima u krivičnom postupku, koji se primjenjuje od februara 2015.godine, Zakona o socijalnoj zaštiti, Zakona o izvršenju sankcija u Kantonu Sarajevo, Zakona o prekršajima FBiH kao i postupanje po odredbama Krivičnog zakona i Zakona o krivičnom postupku u dijelu kojim je definisana uloga organa starateljstva (poglavlje X). Ovim zakonima se između ostalog uređuju i pitanja izvršenja odgojnih mjera izrečenih malodobnim počiniocima krivičnih djela (upućivanje u Disciplinski centar, pojačan nadzor od strane roditelja, usvojitelja, staratelja, pojačan nadzor u drugoj porodici i pojačan nadzor od strane nadležnog organa socijalne zaštite).

U pripremnom postupku, Služba socijalne zaštite Općine Ilijaš je prema mladb.počiniocima krivičnih djela radila na prikupljanju i sistematizovanju potrebnih podataka o ličnosti maloljetnika, porodičnim prilikama, kako bi obezbijedila činjenice za sud i tužilaštvo prilikom izricanja odgojnih mjera. Krivični zakon obavezuje Službu na kontinuiranu saradnju sa nadležnim Sudom i Tužilaštvom, što je u 2020.godini Služba ispoštovala.

U toku 2020.godine u Službi socijalne zaštite općine Ilijaš je izrečena jedna odgojna mjera: sudski ukor. Na zahtjev Tužilaštva dostavljena su tri mišljenja organa starateljstva. Proveden je jedan prekršajni postupak.

PODATCI O MALOLJETNICIMA:

1.	PRIPREMNI POSTUPCI	1
2.	PREKRŠAJNI POSTUPCI	1
3.	ODGOJNA MJERA SUDSKI UKOR	0
4.	UPUĆIVANJE U ODGOJNI CENTAR	0
5.	POJAČAN NADZOR RODITELJA	0
6.	POJAČAN NADZOR ORGANA SOCIJALNOG STARANJA	0
7.	UPUĆIVANJE U ODGOJNU USTANOVU	0
8.	UPUĆIVANJE U MALOLJETNIČKI ZATVOR	0
9.	UPUĆIVANJE U ODGOJNO-POPRAVNI DOM	0

U toku 2020. godine nije bilo izricanja alternativnih mjera.

U saradnji sa školama provođen je kontinuiran rad sa djecom u riziku kao i djecom koja manifestuju ozbiljne smetnje u ponašanju. Napominjemo da je u tom pogledu sve složenija problematika sa kojom se susrećemo (ovisnosti, samopovređivanje, seksualna zloupotreba i zloupotreba el. medija).

Također ova Služba je imala aktivno učešće u izradi Lokalnog akcionog plana, kroz projekat Jačanje referalnih mehanizama zaštite djece od nasilja na lokalnom nivou koji provodi World Vision uz podršku UNICEF-a.

U toku ove godine organizovano je nekoliko online edukacija u cilju poboljšanja stanja u izvršavanju odgojnih mjera i sankcija.

1. Mjere prevencije koje se preduzimaju:

- U okviru realizacije planova zaštite za djecu u riziku, uspostavljena saradnja sa osnovnim i srednjim školama i Centrom za mentalno zdravlje, te nevladinim sektorom koji provodi projekte prevencije i zaštite socijalno ugroženih porodica sa djecom
- U projekat „Program prepoznavanja i zaštite djece od faktora rizika“ u Kantonu Sarajevo uključene sve škole na području općine Ilijaš. U okviru navedenog projekta dogovoreni oblici saradnje na nivou lokalne zajednice
- Održavaju se redovni sastanci sa predstavnicima obrazovnih institucija, zdravstva, NVO u Ilijašu, a sve u cilju unapređenja saradnje i zajedničkog djelovanja u prevenciji maloljetničkog prestupništva.
- Zbog problema vršnjačkog nasilja u školi, organizovano više sastanaka sa roditeljima djece kao i individualni i grupni rad sa djecom.
- Učešće u kampanji „Vrijedni pažnje“ u organizaciji World Vision u cilju prevencije zanemarivanja djece i time ugrožavanja prava na pravilan rast i razvoj

2. Programi resocijalizacije maloljetnika uključuju :

- a) Materijalnu pomoć
- b) Psihosocijalnu podršku
- c) Pomoć u nastavku školovanja.

Na osnovu profesionalnog iskustva u radu sa porodicama koje imaju mladb.djecu, možemo konstatovati da je nažalost uloga roditeljstva veoma oslabila, vrlo često se u odgoju djece praktikuju represivne mjere, roditelji ispoljavaju različite stavove u pogledu funkcionisanja porodice i izvršavanja odgojne funkcije, što kod djece izaziva konfuziju i prepreku u formiranju vlastitih i društveno ispravnih stavova. Kroz stručni rad, kod djece se mogu veoma lako uočiti paralisnost u ispoljavanju vlastitog mišljenja, želja i potreba, što zasigurno otežava njihovo formiranje u stabilne ličnosti.

Prisutna je velika zloupotreba društvenih mreža, nepostojanje roditeljskog autoriteta, gdje djeca uglavnom odrastaju u porodicama gdje se nad njima ne vrši nikakav nadzor. S druge strane veoma veliki broj je porodica u kojima roditelji ne prepoznaju promjene u ponašanju kod svoje djece i veoma teško prihvataju da njihovo dijete ispoljava problem u ponašanju i sa takvim porodicama je otežana saradnja.

4. POSLOVI IZ PROTOKOLA O SARADNJI

Služba socijalne zaštite Općine Ilijaš je realizovala niz poslova koji proizilaze iz potpisanih protokola i sporazuma o saradnji. Poslovi se obavljaju na način kako je precizirano u odredbama potpisanih protokola, a odnosili su se na:

-saradnju u rješavanju nastalih problema sa drugim ustanovama iz oblasti socijalne zaštite i nevladinim organizacijama,

- obezbjeđivanje pripravnosti socijalnih radnika poslije radnog vremena, sa zaposlenicima PU Kantona Sarajevo u cilju suzbijanja pojave prosijačenja, obezbjeđivanja adekvatne zaštite djeci, koje se trenutno nađu u stanju socijalne potrebe na ulicama Kantona Sarajevo, zbrinjavanje beskućnika i sl..

1. PROTOKOL O SARADNJI I POSTUPANJU U SLUČAJEVIMA PROTIVPRAVNOG PONAŠANJA NA ŠTETU DJECE U KANTONU SARAJEVO

Potpisan između:

- Ministarstvo unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo
- Ministarstva za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo
- Ministarstvo pravde i uprave Kantona Sarajevo
- Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo
- Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade kantona Sarajevo
- Tužilaštva kantona Sarajevo
- Kantonalnog i Općinskog suda u Sarajevu
- Zavoda za pružanje besplatne pravne pomoći KS
- JU Kantonalni centar za socijalni rad i
- KJU Odgojni centar KS

Prema ovom Protokolu iz reda uposlenih socijalnih radnika u JU „Centar za socijalni rad“ Sarajevo obezbjeđuje se pripravnost socijalnog radnika, koji je angažovan u toku radne sedmice od 16,30h do 07h narednog dana, dok je u periodu vikenda i praznika pripravnost definisana u periodu od 07,30 do 19,30 prva smjena i od 19,30h do 07,30h narednog dana druga smjena. Pored pripravnosti socijalnih radnika izvan radnog vremena koji djeluju u skladu sa potpisanim Protokolom, u 2020. godini nastavljene su aktivnosti u pogledu prevencije prosjačenja.

Red broj	SLUŽBA SOCIJALNE ZAŠTITE OPĆINE ILIJAS	
1.	Pregled broja pripravnosti socijalnih radnika u toku godine	12
2.	Pregled broja intervencija u toku pripravnosti po Službama	2

2.PROTOKOL O SARADNJI

Potpisan između:

- JU „Kantonalni centar za socijalni rad“ Sarajevo
- Fondacija lokalne demokratije Barcelona-Sarajevo.

Saradnja je i u 2020.godini, bazirana na realizaciji dogovorenih poslova, po Protokolu, a odnosila se na problematiku nasilja u porodici odnosno pružanje adekvatne zaštite osobama izloženim nasilju i zlostavljanju.

Kako je već istaknuto, pojava nasilja u porodici je u porastu, a u Službi se kontinuirano radilo sa nasilnicima i žrtvama nasilja, kojima je pružana materijalna i psiho-socijalna podrška.

U Sigurnu kuću u toku 2020.godine smještaj je realiziran za 22 osoba od čega je bilo 11 maloljetnih lica i to 10 maloljetnih lica u pratnji majke dok je 1 maloljetnica uzrasta do 15 godina bila bez pratnje.

3. PROTOKOL O SARADNJI NA REALIZACIJI POSLOVA PO ZAKONU O HRANITELJSTVU

Između:

1. JU „Kantonalni centar za socijalni rad“ Sarajevo
2. „Hope end Homes for Children“

Međusobna saradnja se bazirala na realizaciji hraniteljstva. Kao i projektu transformacije KJU „Dom za djecu bez roditeljskog staranja“ u Sarajevu.

Pružanje podrške porodicama u kojima postoji rizik da će djeca biti smještena u instituciju bio je baziran na uzajamnom dogovoranju, razumijevanju i zajedničkom radu.

Projekat Transformacija Dječijeg doma Bjelave u koji su uključeni NVO Hope and homes for Children , Kantonalno ministarstvo rada i socijalne politike i Dječiji dom Bjelave i JU „Kantonalni centar za socijalni rad“ intencija je prevazilaženje dosadašnjeg smještaja djece u veliki kolektiv i organizovanje malih porodičnih domava za smještaj do 10 djece bez roditeljskog staranja.

OSTALO:

Uposlenici ove Službe učestvovali su na edukacijama, seminarima, treninzima, javnim raspravama, konferencijama, projektima, prezentacijama koje su od bitnog značaja za unapređenje rada i profesionalnog usavršavanja, i na sastancima sa predstavnicima drugih ustanova i institucija sa kojima usko sarađuju, kako bi se poboljšala saradnja i precizirali poslovi neophodni za adekvatno pružanje usluga korisnicima uz napomenu da su se iste od marta – decembra 2020. godine u većini slučajeva održavale online.

Poštujući zakonske procedure nastojali smo ne odstupati od profesionalne etike socijalnog rada, vrijednosti i principa, pedagoških i psiholoških standarda, te pravnih okvira. Rad Službe socijalne zaštite zahtijeva poštivanje privatnosti i zaštite podataka o svojim korisnicima, kao jednom od osnovnih principa u socijalnom radu.

PROGRAMSKA ORIJENTACIJA ZA NAREDNI PERIOD

Programska orijentacija Službe za 2021. godinu, sadržana je u Programu rada, a bazira se na:

- a) radu na realizaciji započetih poslova u 2020. godini i novih poslova iz djelatnosti
- b) unapređenju kvalitete rada u postupku obavljanja redovnih poslova,
- c) unapređenje saradnje sa lokalnim jedinicama, mjesnim zajednicama u cilju poboljšanja provođenja socijalno-zaštitnih aktivnosti.
- d) Jačanje saradnje sa nevladinim organizacijama

Problemi karakteristični za lokalnu zajednicu se ogledaju u specifičnosti problematike koja je u značajnoj mjeri prisutna (nasilje, duševno oboljela lica, agresivan nastup korisnika i nedovoljno izgrađen odnos prema vlastitom problemu ili raspoloživim mogućnostima rješavanja, način organizovanja mjesnih zajednica koje nemaju zaposlene sekretare niti evidenciju građana). Korisnici često manipuliraju sa podacima koje dostavljaju uz zahtjeve za ostvarivanje prava, često nastupaju agresivno i uz prijetnje uposlenicima pokušavaju ostvariti pravo koje su sebi zadali kao cilj, ne uvažavajući uslove koji su utemeljeni u zakonima. Želeći zadržati optimistički stav prema djelatnosti kojom se bavimo, nastojimo i nastojaćemo u skladu sa našim ingerencijama pružati pomoć licima i porodicama koje se nalaze u stanju socijalne potrebe.

Kroz saradnju sa nevladinim sektorom, a posredstvom Općinske službe za boračko-invalidsku zaštitu, socijalnu zaštitu i raseljena lica ostvarena je saradnja sa udruženjem ALTERURAL koji je u toku 2020. Godine gdje je za šest najugroženijih porodica izvršena sanacija stambenih jedinica u okviru planiranih novčanih sredstava, a projekat je nastavljen i za period 2020-2023. godina. „Unapređenje uslova

stanovanja za lica u stanju socijalne potrebe“. Održan je sastanak i edukacija sa ovim udruženjem, gdje su prezentirane planirane aktivnosti na ovom planu kao i do sada postignuti rezultati u drugim općinama. Imajući u vidu činjenicu da su slabe mogućnosti rješavanja stambenih pitanja lica u stanju socijalne potrebe, ove aktivnosti treba podržati i nastojati da dođe do realizacije projekta na području općine Ilijaš za što veći broj porodica koje se nalaze u stanju socijalne potrebe.

U radu sa korisnicima prava i usluga konstatujemo probleme s kojim se isti najčešće suočavaju, a neki od njih su slijedeći:

- a) lica sa invaliditetom na području Općine Ilijaš suočavaju se sa problemom u pristupu objektima koji nije prilagođen svima;
- b) sadržaj društvenog života utiče i na adekvatnu socijalizaciju djece i omladine nije na zadovoljavajućem nivou;
- c) povećan broj nasilja u porodici;
- d) sve veći broj novoevidentirane djece sa rizičnim ponašanjem i slabljenje roditeljske uloge;
- e) značajan broj osoba sa poteškoćama na planu mentalnog zdravlja

Cijeneći naprijed navedeno u narednom periodu očekujemo nastavak dobre saradnje sa Općinom Ilijaš, kao i svim drugim relevantnim ustanovama sa područja općine Ilijaš.

Ilijaš, 11.06.2021. godine

ŠEF SLUŽBE

Amra Bučan, mag.scr.

